

Onunla əvvəl Xalq, sonra Milli Azadlıq Hərəkatında, daha sonra isə müstəqil dövlətin qurulmasında, inkişafında çiyin-çiyən dayanmışıq, hamısının xoş günlərini, ağrı-acılarını yaşamışdıq. Əqidəsindən döənən, fikirlərini gizlədən deyil.

Əsasən də yaradıcılığının doxsan faizini Qarabağın işğalına həsr etdiyi mövzularda bunları daha çox görmək olar. Allah-Allah, bu mövzularda hansı ağırlar yoxdur? Məğlub xalqın məğlub yazıçısı içindən hayqırır, düşüncələrini əvvəlcə kağıza köçürür, sonra işə oxucularına, tamaşaçılara, dinləyicilərinə ötürür. Qarabağla bağlı bütün yazılarında, əsərlərində bu sual var: Qarabağın işğalına dözəkmi, dözəcəyikse, nə müddətə? O içində vulkan gəzdirdi, ətrafında da nə qədər vulkanların, özü də yeriyan vulkanların gəzdiyini, vurnuxduğunu görürdü, Xalq onun kimi vulkana çevrilib odunu, nifrətini, ağrısını, acısını, intiqamını, qisasını Qarabağa püskürtmək istəyirdi.

Dostum səbrli adamdı.
Səbri daş deşir desəm,

yanılmaram. Təbiədən sakit olsa da, Qarabağın işğalı ilə barışa bilmir, bu zaman səbri daş deşmirdi. Onu özündən çıxartmaq demək olar ki, mümkün deyildi. Amma, əsərlərinə bax, heç deməzsən ki, Elçin yazılarında da belə görünəcək. Əsla! Qələmi vulkandır. O əsərlərində fərdlərdən başlayır, sonra isə ümumi problem kimi dərdimizi əvvəlcə öz-özünə danışıır, sonra isə xalqa ötürürdü. Bununla da sakitləşmirdi. Yazmaq, yazmaq, dərdimizi təkçə öz xalqımıza deyil, bütün dünyaya çatdırmaq istəyirdi və çatdırırdı da. Əvvəllər özünə "Qaraçuxa" ləqəbini götürmüşdü. Hər-dən zarafatla (baxmaya-raq bu əsrin birinci on illiyində çox məşhurlaşdı, hökumət mükafatı aldı) deyirdim ki, bu Qaraçuxanı çıxart, at getsin. Adın özü

Bir qarabağlı dostum var...

Yazıçı-dramaturq Elçin Hüseynbəylinin altmış illiyinə

ağırdı, mənası adamı sil-kələyir. Bilirsən ki, el mə-səli var: "Qaraçuxan yat-dısa, sən də yat". Özünə-məxsus təbəssümlə (Bu zaman üzündəki almacıq böyüyür, dodaqlarının qı-rağı hiss olunmadan sezil-məyəcək halda geri çəki-lir, ala gözləri qıyıqlaşdırı) cavab verirdi ki, mən yat-sam da olar, tək bu xalq yatmasın, işğalla barışma-sın. Torpaqlar azad olu-nanda bu "Qaraçuxa" ilə vıdalaşacam.

Bir qarabağlı dostum var...

Dünyanın gərddişini bilir, dünya problemlərini diqqətlə izləyir, onlardan yazır. Ancaq əsərlərinin hamısında Azərbaycan sevgisi var, Qarabağ xiffəti var. "İki od arasında" romanında dünyanı gəzdi, Y.V.Çəmənzəminlinin dəfn olunduğu yerləri qarış-qarış gəzdi, qarşısına çıxan problemləri ustalıqla təsvir etdi. Qonşu ölkənin dərindən yazanda adama elə gəlirdi ki, bu dövlətin əyalətlərinin dərdi-səri qurtaran deyil. Elçinin yazdıqlarını oxuyanda başa düşürsən ki, Moskva və əyalətlər problemi hec

iki yüz ildir çözülməyib. Həmin münasibətlər, həmin məmur sifətləri, həmin hərbiçilər. Heç nə dəyişməyib. Elçinin bu romanını oxuyandan sonra fikirləşirsən ki, rus "mujik"lərinin inqilab etməsi üçün soyuducuda üç əsas qida məhsulu olmalıdır: araq, kartof və qurudulmuş balıq.

Əsasən mənə, onun
arxivlərinin birində yə-
sərilmiş Qarabağ xalisını
ciddi-cəhdlə alması, Azər-
baycana gətirməsi xüsu-
sən təsirlidir. Görürsənmi
harada olmasından asılı
olmayaraq yenə Qara-
bağa qayıdır, orada ya-
şayır, nəfəs alır. "14-cü
həvvari"də müəllif İrani,
Turani, Avropanı gəzir
Oruc Bayat-Don Junanın
timsalında milli
kökümüzün, keçmişimizin
əzəmətini, böyüklüyünü,
özünün milli kökə necə
bağlı olduğunu qabarıq
qöstərir.

"Yolayrıcında qaçış", "Azıx", "Şah Abbas" və başqa romanlar da ayrıca bir aləmdir. Oxuyursan, oxuyursan və birdən özün də hadisələrin içinə girirsən, əsərdəki hadisələrin

İştirakçısı olursan. Onun əsərlərinin hamısında müəllifi, əgər istəsən tapa bilərsən.

"Yolayrıcında qaçış"ı oxuyub bitirdiksən sonra Elçinlə görüşəndə dedim ki, nə əcəb PKK terror təşkilatı sənə ölüm hökmü kəsməyib? Zarafatla dedi ki, kitab gedib onlara hələ çatmayıb.

**Bir qarabağlı
dostum var...**

Son vaxtlar gözlərindən parıltılı sevinc əksik olmur. Niyə də olsun? Doğulduğu dədə-baba torpaqları işğaldan azad olunub. Özü də Prezidentin dövlətilə oralarda, elin ağsaqqaları ilə görüşüb, baxmayaraq ki, o da artıq bu statusa iddialıdır. Bir görərdiniz Cəbrayıl azad olunanda necə sevinirdi? Özünə yer tapa bilmirdi, inanmırdı. İnanmırdı ki, iyirmi səkkiz illik həsrətə son qoyulub. Hərdən mənə elə gəlir ki, (bu mənə də olur) Elçinin içində bir boşluq yaranıb. On illərdir apardığı mübarizə nəticəsini verib. Onun roman və hekayələri ilə bütöv bir nəsil böyüyüb.

Bu əsərlər gənclərimi-

zi müharibəyə hazırlayırdı. İndi budur, hər şey həll olunub. 44 günlük möhtəşəm müharibə və möhtəşəm Zəfər çox daşları yerində oturtdu. Torpaq azad olundu, əsl sahibinə qaytarıldı.

Bəs, o indi nə edəcək? O əlini əlinin üstünə qoyub gözləyən deyil. Qarabağ hədəfi həyata keçdi-sə, deməli qarşıda yeni hədəflər üçün əsərlər yazacaq. O buna qadırdı, qüdrəti çatır. Bu gün "Qarabağ Azərbaycanıdır" şüarı "Zəngəzur Azərbaycanıdır" şüarına çevriləcək, qələmini silaha hazırlı tutacaq, yeni əsərləri bizi tanış edəcək. Vətəndaşlıq mövqeyindən, dövlət maraqlarından bir anda geri çekilməyən dostum bu hədəfə də sağlığında çatacaq, hadisələrin tarixinə, gedişatına şahidlik edəcək.

Bir qarabağlı dostum var...

Ailəcanlı, dostuna etibarlı, millətini və dövlətini sevən, düşməninə amansız olan bir dost. Qələm onun əlindədir. Qələmin korlaşmasın, dostum!

Yunus OĞUZ